

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 16/2014 vp

Valtioneuvoston selvitys EKP:n asetuksesta kehyksen perustamisesta yhteisen pankkivalvontamekanismin puitteissa tehtävälle yhteistyölle EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä kansallisten nimettyjen viranomaisten kanssa

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Suuri valiokunta on 2 päivänä huhtikuuta 2014 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen EKP:n asetuksesta kehyksen perustamisesta yhteisen pankkivalvontamekanismin puitteissa tehtävälle yhteistyölle EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä kansallisten nimettyjen viranomaisten kanssa (E 32/2014 vp) talousvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- erityisasiantuntija Päivi Leino-Sandberg, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Heidi Kaila, valtioneuvoston kanslia
- johtava riskiasiantuntija Juha Savela, Finanssivalvonta
- osastopäällikkö Kimmo Virolainen, Suomen Pankki
- johtaja Reima Letto, Finanssialan Keskusliitto.

VALTIONEUVOSTON SELVITYS

Ehdotus

Valtioneuvoston kirjelmässä saatetaan eduskunnan tietoon Euroopan keskuspankin (EKP) asetusehdotus (ns. YVM-kehysasetus), joka asettaa puitteet yhteisen pankkivalvontamekanismin toiminnan ohjaamiselle sekä yhteistyölle EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten

sekä kansallisten nimettyjen viranomaisten välillä.

Valtioneuvoston kanta

Kirjelmä ei sisällä varsinaista valtioneuvoston kantaa, mutta valtioneuvosto kiinnittää huomiota EKP:n norminantovaltaan kuuluvien asioiden käsittelyyn ja valtuuksien käyttöön.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Talousvaliokunnalla ei ole huomautettavaa asetusluonnoksen aineelliseen sisältöön. Valiokunta kiinnittää kuitenkin valtioneuvoston tavoin huomiota siihen, että valtuussäännöstä¹ (6 artiklan 7 kohta) on sovellettu melko laajasti. On tosin todettava, ettei valtuutus ole tarkkarajainen, vaan jättää soveltajalleen harkintavaltaa. Kehysasetuksen antamisvaltuuden nimenomaisesta valtuutuksesta poiketen asetusluonnos, joka nyttemmin on jo hyväksytty², sisältää säännöksiä, jotka liittyvät mm. makrovalvontaa koskeviin päätöksiin, tiiviiseen yhteistyöhön EKP:n ja euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden välillä, tutkintavaltuuksiin, toimilupien myöntämiseen, määräosuuksien hankintaa koskeviin arviointeihin sekä hallinnollisiin seuraamuksiin. Valiokunta toteaa, että valtuussäännöksiä on tullut kättava pikemminkin kaventavasti kuin laajentavasti.

EKP:n puitteissa tapahtuva säädösvalmistelu. Nyt esillä oleva asetus on EKP:n Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 288 artiklassa tarkoitettu jäsenmaita suoraan sitova säädös, jonka antamiseen neuvosto ja Euroopan parlamentti eivät osallistu. Säädösvalmistelu tapahtuu näin normaalin demokraattisen valvonnan ulkopuolella. Tämän ohella EKP:n alaisuudessa valmistellaan mm. SEUT 290 artiklan mukaisia delegoituun säädösvaltaan perustuvia ns. teknisiä standardeja. EKP:n alaisuudessa tapahtuva säädösvalmistelu muodostaa osan rahoitusmarkkinasääntelyn neliportaisesta säädöshierarkiasta. Näin muodostuvan monitasoisen sääntelykokonaisuuden hallinnan kannalta on olennaista, että kokonaissääntelystä vastuussa ole-

vat voivat luottaa eri tasoilla tapahtuvan sääntelyn pysymiseen asianomaisten valtuuksien rajoissa.

Valiokunta pitää sinänsä tarkoituksenmukaisena, että teknisluonteista norminantovaltaa delegoidaan asiantuntijaelimille. Erityisesti niissä tilanteissa, joissa normaalit demokraattiset valvontakeinot ovat rajalliset, valtuussäännökset on kuitenkin kirjoitettava niin yksiselitteisesti, ettei väärintulkintamahdollisuuksia synny, ja valmisteluun osallistuvien on myös valvottava, ettei valtuuksia ylitetä.

Kansallinen valmistelu. Valiokunta on aiemmissa kannanotoissaan (TaVM 40/2010 vp) edellyttänyt, että EKP:n alaisuudessa tapahtuvan sääntelyn valmisteluun (sekä SEUT 288 että 290 artikloissa tarkoitettut säädökset) osallistuva Finanssivalvonta pitää keskeiset ministeriöt informoituina vireillä olevista hankkeista ja huolehtii sidosryhmien riittävästä kuulemisesta säädösvalmistelun eri vaiheissa. Ministeriöiden riittävän varhainen informointi on tarpeen myös sen varmistamiseksi, että kansallisesti merkittävistä ja laajemmin vaikuttavista hankkeista voidaan tarvittaessa informoida myös eduskuntaa.

Saadun selvityksen perusteella on ilmeistä, että kansallisen valmistelun osalta on tarpeen kehittää menettelytapoja oikea-aikaisen informoinnin ja kantojen koordinoinnin tehostamiseksi. Valiokunta ottaa tähän liittyvän kansallisen sääntelyn mahdolliseen täsmentämistarpeeseen kantaa käsitellessään eduskunnassa vireillä olevaa esitystä luottolaitostoimintaa koskevaksi laiksi (HE 39/2014 vp). Valiokunta kiinnittää kuitenkin jo tässä vaiheessa huomiota Finanssivalvonnan rajoitettuihin resursseihin, joiden puitteissa on välttämätöntä priorisoida ja tarkoin valikoida ne säädöshankkeet, joihin Suomen osalta on aiheellista panostaa. Näkemysten koordinointi on tarpeen myös näitä valintoja tehtäessä.

¹ Neuvoston asetus (1024/2013) luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille

² EKP:n neuvosto antoi 16.4.2014 asetuksen EKP/2014/17

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta ilmoittaa,

tää huomiota edellä esille tuotuihin seikkoihin.

että EKP:n alaisuudessa tapahtuvassa säädösvalmistelussa on tarpeen kiinnit-

Helsingissä 25 päivänä huhtikuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Mauri Pekkarinen /kesk
vpj. Marjo Matikainen-Kallström /kok
jäs. Lars Erik Gästgivers /r
Teuvo Hakkarainen /ps
Johanna Karimäki /vihr
Jukka Kärnä /sd

Jari Myllykoski /vas
Martti Mölsä /ps
Sirpa Paatero /sd
Arto Pirttilahti /kesk
Kaj Turunen /ps
vjäs. Jukka Kopra /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi.